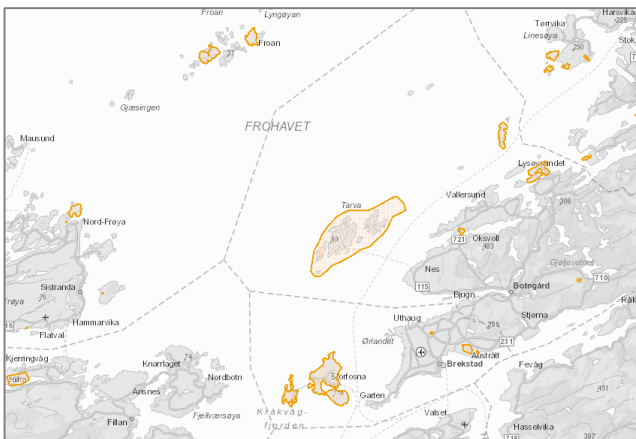

Produktark: Verdifulle kulturlandskap

BESKRIVELSE

Datasettet består av verdifulle kulturlandskap med registrerte biologiske verdier og/eller kulturminne verdier. Objekter er kartlagt i alle fylker i fastlands-Norge. Viktige, kulturbetingede naturtyper er kartlagt både innenfor og utenfor de verdifulle kulturlandskapene, men slike naturtyper kan også finnes innenfor kulturlandskapene uten å være avgrenset.

Datasettets opprinnelse er prosjektet «Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap» som ble ledet av Miljøverndepartementet gjennom et bredt sammensatt utvalg nedsatt i 1991. Faglig ansvar lå hos Direktoratet for naturforvaltning.

Registreringen pågikk i 1992 – 1994. Det ble fastsatt retningslinjer for fylkenes arbeid, hvilke kriterier som skulle legges til grunn for å vurdere et landskap som verdifullt og et system for klassifisering og prioritering av områdene på fylkes- og nasjonalt nivå. Metodikken er redegjort for i håndbøker, som kun finnes i papirversjon. Senere har kartleggingene blitt supplert i enkelte fylker. Noen fylker har også senere gjennomført en tilstandsundersøkelse av de kartlagte områdene.

Kulturlandskapene ble verdisatt på bakgrunn av store biologiske verdier og/eller kulturhistoriske verdier. Biologiske verdier kan være naturtyper som f.eks. artsrike slåtteeuger eller kystlynghei og

kulturhistoriske verdier kan være f.eks. hus, steinmurer, gravrøyser.

Områdene kan ha følgende status: «Utvalgt kulturlandskap (22 områder), nasjonalt verdifullt kulturlandskap (112 områder), prioritert kulturlandskap (ca 290 områder) eller «stjerneområde» (på grunnlag av enestående biologiske verdier). Det enkelte område kan ha én eller flere av disse statusene.

Over tid endrer de registrerte elementene seg dersom de ikke holdes i hevd. Hvorvidt verdiene som ble registrert i perioden 1992-1994 eller senere fortsatt er til stede, vil derfor variere.

FORMÅL/BRUKSOMRÅDE

Dataene egner seg på alle kart der det er behov for å vise at området inneholder bestemte biologiske verdier og/eller kulturhistoriske verdier som bør tas hensyn til ved inngrep og tiltak, prioritering av tilskudd, arealplanlegging og annen forvaltning.

Dataene egner seg for fremstilling av temakart, oversiktskart, veikart, interaktive kart, kartløsninger på internett og til geografiske analyser.

På webkart anbefales det at N50 benyttes som bakgrunnskart i målestokksområdet fra 1:1000 til 1:50000, eventuelt mer detaljert kartgrunnlag avhengig av grunnlaget for digitaliseringen av områdene.

EIER/KONTAKTPERSON

Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Datateknisk: Miljødataseksjonen, wms@miljodir.no
Pagekspert: Naturavseksjonen, post@miljodir.no

DATASETTOPPLØSNING

Målestokktall: Varierende (fra 1:5000-1:50000)

UTSTREKNINGSINFORMASJON

Utstrekningsbeskrivelse

Dataene dekker fastlands-Norge. I øst grenser data til riksgrensen mot Sverige, Finland og Russland.

Dekningsoversikt

100 % à jour

KILDER OG METODE

Verdifulle kulturlandskap ble etablert som et landsdekkende datasett i 2002. Det var basert på digitalisering av analoge kart fra varierende kartmålestokker. Digitaliseringen ble utført hos fylkesmennene.

Avgrensningen for kulturlandskaps-områdene vil ofte være skjønnsmessig (unntatt for «Utvalgte kulturlandskap»). I mange tilfeller avgrenses områdene mot vann, vei eller andre naturlige linjeelementer. I noen tilfeller avgrenses områdene langs eiendomsgrenser. I de tilfellene områdene består av ei eller flere øyer, er gjerne området tegnet som f.eks. en sirkel eller ellipse et stykke ute i sjø. Grensene er ikke rettslig bindende.

De kartlagte objektene har ulik forvaltningsstatus. 22 områder har status som «Utvalgte kulturlandskap». Disse har en særskilt forvaltning med relativt store og faste budsjetter. For disse områdene er avgrensingen nøyaktig.

AJOURFØRING OG OPPDATERING

Miljødirektoratet (tidligere Direktoratet for naturforvaltning) har hovedansvar for drift og vedlikehold av datasettet.

Fylkesmennene leverer kartdata og oppdaterer egenskaper. Noen fylker har gjennomført supplerende kartlegging av kulturlandskap etter samme metode som den opprinnelige (fra 1992-1994). Noen fylker har også gjennomført registrering av tilstand et visst antall år etter første kartlegging. Oppdatering skjer ved at fylkesmannen prioriterer midler til det.

Status

Datasettet er konsistent når det gjelder utvalgte kulturlandskap og de nasjonalt prioriterte områdene, ca. 290 områder. Datasettet er i varierende grad oppdatert.

LEVERANSEBESKRIVELSE

Leveres fra: <http://karteksport.miljodirektoratet.no>,

Format (Versjon)

- SOSI (SOSI 4.5) – VerdifulleKulturlandskap.sos
- ESRI Geodatabase
- WMS (http://wms.miljodirektoratet.no/arcgis/services/hetlige_kulturlandskap/mapserver/WMSServer?)

Projeksjoner

UTM sone 29-36 (EUREF89)

UTM sone 29-36 (WGS84)

Tilgangsrestriksjoner

Ingen restriksjoner - [NLOD Norsk lisens for offentlige data](#)

OBJEKTTYPELISTE

- KultLandOmr (verdifulle kulturlandskap område)
- KultLandGr (Verdifulle kulturlandskap grense)

EGENSKAPSLISTE

- IDENT (Naturbase ID – f.eks. KF00000012)
- Navn (navn på kulturlandskapsområdet)
- førsteDigitaliseringsdato (dato for etablering i Naturbase)
- Verifiseringsdato (dato for seneste undersøkelse av området)
- Faktaark (link til faktaark som gir mer detaljert informasjon)
- BiologiskMangfoldInteresse (angir om kulturmarkstypene i området fortsatt har en karakteristisk og interessant flora, eller at det kan oppnås ved restaurering)
- KulturhistoriskInteresse (angir om kulturlandskapsområdet har intakte

kulturminner, basert på en vurdering av kulturhistoriske interesser)

- Tiltaksplan (angir om det finnes en plan som beskriver tiltak for området)
- Verdiklassifisering (angir en eller flere statuser som indikerer områdets verdi som kulturlandskapsområde)
- Utvalgt kulturlandskap|Jordbruket (angir om området er et utvalgt kulturlandskap i jordbruket)
- MobLandPrioritet (angir hvilken prioritet et område eller en ressurs har med tanke på beredskap og tiltak mot akutt forurensning på land)

LENKER

Lenker til mer informasjon om datasettet

- <http://kartkatalog.miljodirektoratet.no>
- <http://www.geonorge.no>
- <http://www.naturbase.no>